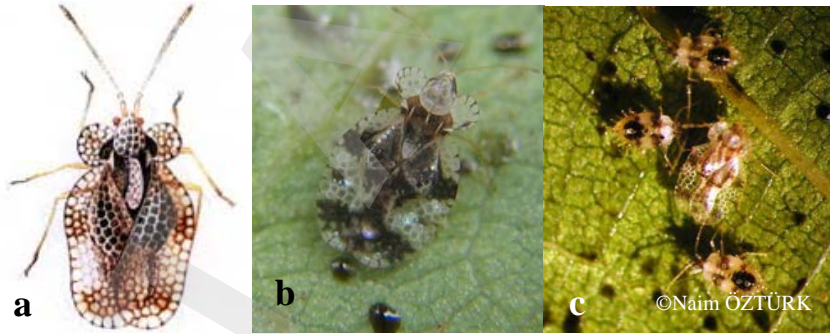

ARMUT KAPLANI
Stephanitis pyri (Fabr.)
(Hemiptera: Tingidae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Erginleri 3-4 mm uzunluğunda, 2 mm genişliğinde olup, vücudu yassı ve geniş, çok süslü bir böcektir. Üstten bakıldığında saydam olan ön kanatları arı peteği gibi desenlidir. Uçları ve orta kısmı duman renginde gölgelidir. Toraks ve abdomen kahverengi-siyah, bacakları koyu sarı renklidir. Petek gözleri iyi gelişmiştir. Pronotum yüksekçe ve öne doğru uzanmış, başı örter durumdadır (**Şekil 68**). Yumurtaları parlak siyah renkli ve 2 mm uzunluğundadır. Nimfler, erginden farklı görünüşte, renkleri siyah ve abdomenin iki yanında 12 adet çıkıntı bulunmaktadır.

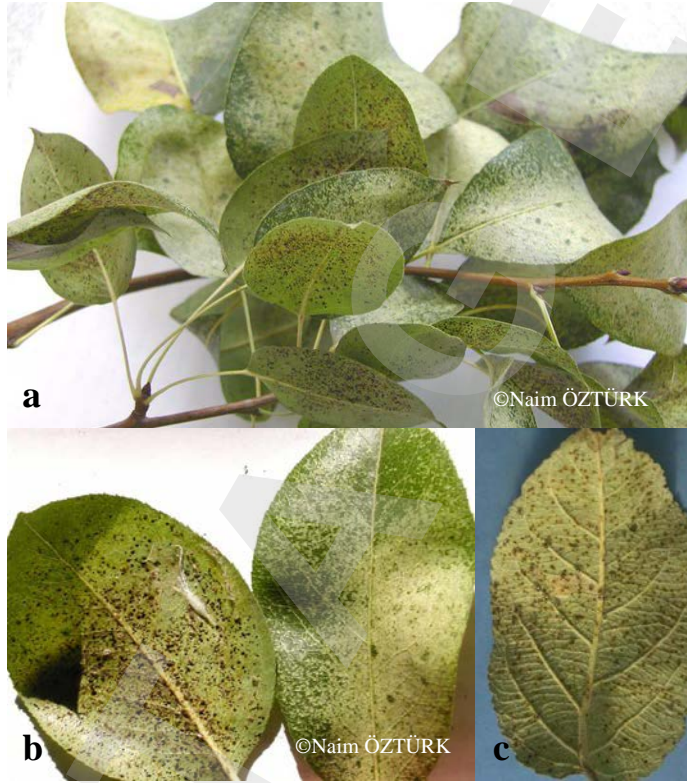

Şekil 68. Armut kaplanı ergini (a,b) ve yaprak altında beslenen ergin ve nimfleri (c).

Kışı ergin halde ağaç kabukları altında, taşlar arasındaki oyuklar içinde ve kurumuş yapraklar arasında geçirir. Nisan ayından itibaren kışlakları terk edip meyve ağaçlarına geçerek, 9-10 gün yaprakların özsuyu ile beslenir ve çiftleşirler. Mayıs başından itibaren dişiler yumurtalarını teker teker yaprağın alt epidermisine, doku içine koyarlar ve üzerini zift gibi yapışkan bir sıvı ile örterler. Yumurtaların sadece tepeleri görünür. Bir dişi 21-127 yumurta bırakır. Yumurta sayısı kışlayan döllerde 21-63; birinci dölün dişilerinde 103-127'dir. Bırakılan yumurtalar 20-25 gün sonra, yaklaşık haziran başından itibaren açılmaya başlar. Çıkan nimfler önceleri siyahtır, gömlek değiştirdikçe renkleri açılır. Ergin oluncaya kadar beş gömlek değiştirir ve ortalama 22 günde ergin olur. Ekim ayından sonra kışlağa çekilmeğe başlarlar. Yılda 2-3 döl verir.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Zararlı yaprakların özsuyunu emerek, yapraktaki klorofili yok eder ve sarımsı beyaz lekelerin meydana gelmesine neden olur. Yaprığın alt yüzünde küçük damlacıklar halinde biriken pislikleri ve salgıladıkları tatlımsı maddeler, yaprağın solunum yapmasını engeller ve yapraklarda yanıkların meydana gelmesine sebep olur (Şekil 69).

Şekil 69. Armut kaplanı'nın armut (a,b) ve elma (c) yaprağındaki zarar şekli.

Yoğunluğun yüksek olduğu durumlarda ağaçlar iyi gelişemez, sürgünler tam olgunlaşamaz, meyveler küçük ve kalitesiz olur.

Dünyada geniş bir yayılma alanına sahiptir. Ülkemizin bütün bölgelerinde yaygın olarak bulunmakla birlikte, genel olarak ekonomik önemde bir zararlı değildir.

3. KONUKÇULARI

Polifag bir zararlıdır. Birinci derecede elma, armut, ayva zararlısıdır. Ayrıca kiraz, vişne, şeftali, kayısı, erik, ceviz, kestane, muşmula, fındık, akdiken, gül, kavak, söğüt, karaağaç, çeşitli süs bitkileri ve çınar ağaçlarında da zarar yapar.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Stethoconus pyri (Mella) (Hem.: Miridae) Armut kaplamı'nın predatörü olarak tespit edilmiştir.

5. MÜCADELESİ

5.1. Kimyasal Mücadele

Diğer zararlılara karşı yapılan kimyasal mücadele, bu zararlıyı baskı altında tutmaktadır.

5.1.1. İlaçlama zamanı

İlk ilaçlama nisanda, erginlerin kışlaklarından çıkıp yapraklara geçtiği, fakat henüz yumurta bırakmadığı dönemde yapılır. Zararlıının yoğunluğunu saptamak için nisandan itibaren bahçenin çeşitli yerlerinde bulunan 10 ağaçta sayım yapılır. Ağacın 4 yönünden bir dal ve her daldan 3'er yaprak toplanır. Yapılan sayımda yaprak başına ortalama 0.5-1 adet ergin düşerse mücadeleye karar verilir.

İkinci ilaçlamaya karar vermek için ise hazıranda yukarıdaki yöntemle ergin ve nimf sayılır. Bir yaprağa 2-4 adet ergin ve nimf düşerse ilaçlama yapılır. İkinci ilaçlama, yumurtaların çoğunlukla açıldığı, yani birinci döl nimflerinin yoğun olduğu zamanda, hazıranda yapılır.

Gerekirse temmuz sonu veya ağustosun ilk haftasında üçüncü ilaçlama yapılır.

Ancak Elma ağkurdu ve Elma içkurdu mücadeleleri yapılıyorsa, ayrıca Armut kaplamı'na karşı ilaçlama gerekmez.

5.1.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan "Bitki Koruma Ürünleri" kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

5.1.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, hidrolik bahçe pülverizatörü veya motorlu bahçe pülverizatörü kullanılır.

5.1.4. İlaçlama tekniği

Zararlı yaprakların alt yüzünde yaşadığı için ilaçlama sırasında, yaprakların alt yüzlerinin iyice ilaçlanmasına dikkat edilmelidir.